

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Західноукраїнський національний університет
Навчально-науковий інститут інноватики, природокористування та
інфраструктури

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор навчально-наукового інституту інноватики, природокористування та інфраструктури

_____ Василь БРИЧ
 " " _____ 2023 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор навчально-наукового інституту новітніх освітніх технологій

_____ Святослав ПИТЕЛЬ
 " " _____ 2023 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

В.о проректора з науково-педагогічної роботи

_____ Віктор ОСТРОВЕРХОВ
 " " _____ 2023р.

РОБОЧА ПРОГРАМА
з дисципліни
«Планування територій»

ступінь вищої освіти – бакалавр
 галузь знань – 19 Архітектура та будівництво
 спеціальність – 193 Геодезія та землеустрій
 освітньо-професійна програма – “Експертна оцінка землі та нерухомого майна ”

кафедра економічної експертизи та землевпорядкування

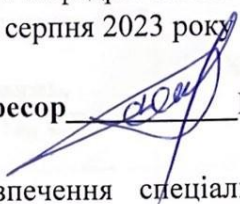
Форма навчання	Курс	Семестр	Лекції (год.)	Практичні (год.)	ІРС, год.	Тренінг, КПЗ год.	Самостійна робота студ., год.	Разом, год.	Залік (семестр)	Екзамен (семестр)
Денна	III	6	28	14	3	6	99	150	6	
Заочна	III	6	8	4	-	-	138	150	6	

Тернопіль – ЗУНУ, 2023

31.08.2023

Робоча програма складена д-р екон. наук, професором кафедри економічної експертизи і землевпорядкування Борисом Язлюком

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри економічної експертизи та землевпорядкування, протокол № 1 від 29 серпня 2023 року

Завідувач кафедри, д-р екон. наук, професор **Борис Язлюк**

Розглянуто та схвалено групою забезпечення спеціальності «Геодезія і землеустрій», протокол №1 від 30 серпня 2023 року

Гарант ОП
Д-р.техн.наук, професор

Ігор ПЕРОВИЧ

Керівник групи забезпечення спеціальності докт.техн.наук, професор **Ігор ПЕРОВИЧ**

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Західноукраїнський національний університет
Навчально-науковий інститут інноватики, природокористування та
інфраструктури

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор навчально-наукового інституту інноватики, природокористування та інфраструктури

_____ Василь БРИЧ

“ ___ ” _____ 2023 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

В.о проректора з науково-педагогічної роботи

_____ Віктор ОСТРОВЕРХОВ

“ ___ ” _____ 2023р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор навчально-наукового інституту новітніх освітніх технологій

_____ Святослав ПИТЕЛЬ

“ ___ ” _____ 2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА
з дисципліни
«Планування територій»

ступінь вищої освіти – бакалавр
галузь знань – 19 Архітектура та будівництво
спеціальність – 193 Геодезія та землеустрій
освітньо-професійна програма – “Експертна оцінка землі та нерухомого майна ”

кафедра економічної експертизи та землепорядкування

Форма навчання	Курс	Семестр	Лекції (год.)	Практичні (год.)	ІРС, год.	Групи, КПЗ год	Самостійна робота студ., год.	Разом, год.	Залік (семестр)	Екзамен (семестр)
Денна	III	6	28	14	3	6	99	150	6	
Заочна	III	6	8	4	-	-	138	150	6	

Тернопіль – ЗУНУ, 2023

Робоча програма складена д-р екон. наук, професором кафедри економічної експертизи і землевпорядкування Борисом Язлюком

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри економічної експертизи та землевпорядкування, протокол № 1 від 29 серпня 2023 року

Завідувач кафедри, д-р екон. наук, професор _____ Борис Язлюк

Розглянуто та схвалено групою забезпечення спеціальності «Геодезія і землеустрій», протокол №1 від 30 серпня 2023 року

Гарант ОП

Д-р.техн.наук, професор

Ігор ПЕРОВИЧ

Керівник групи забезпечення

спеціальності докт.техн.наук, професор _____ Ігор ПЕРОВИЧ

**СТРУКТУРА РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
“ПЛАНУВАННЯ ТЕРИТОРІЙ”**

**Опис дисципліни
“Планування територій”**

Дисципліна “Планування територій”	Галузь знань, спеціальність, СВО	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів – 5	Галузь знань – 19 Архітектура та будівництво	Статус дисципліни обов’язкова Мова навчання українська
Кількість залікових модулів – 4	Спеціальність – 193 Геодезія та землеустрій Освітньо-професійна програма-Експертна оцінка землі та нерухомого майна	Рік підготовки: <i>Денна – 3</i> <i>Заочна – 3</i> Семестр: <i>Денна – 6</i> <i>Заочна – 6</i>
Кількість змістових модулів – 2	Ступінь вищої освіти – бакалавр	Лекції: <i>Денна – 28 год.</i> <i>Заочна – 8 год.</i> Практичні заняття: <i>Денна – 14 год.</i> <i>Заочна – 4 год.</i>
Загальна кількість годин – 150		Самостійна робота: <i>Денна – 99 год.</i> <i>Заочна – 138 год.</i> Індивідуальна робота <i>Денна – 3 год.</i> ТРЕНІНГ,КПІЗ-6 год
Тижневих годин – 10, з них аудиторних – 5		Вид підсумкового контролю – залік

2. Мета і завдання дисципліни “Планування територій”

2.1. Мета вивчення навчальної дисципліни.

Метою вивчення дисципліни є формування у здобувачів вищої освіти знань щодо основ містобудування, розпланування території і використання земель населених пунктів.

В системі підготовки фахівців за спеціальністю «Геодезія та землеустрій» ця дисципліна дає можливість одержати знання про основні завдання і шляхи розпланування і реконструкції населених пунктів, навички в розробленні проектів розпланування та забудови житлової і виробничої зон, а також в користуванні нормативною і методичною літературою щодо розроблення містобудівної документації.

2.2. Завдання вивчення дисципліни.

Основним завданням навчальної дисципліни є навчити майбутніх фахівців у своїй виробничій, проектній і науковій роботі застосовувати загальнотеоретичні положення і добре володіти методикою розроблення і еколого-економічного обґрунтування містобудівної документації з обов'язковим урахуванням раціонального використання земель.

Метою проведення лекційних занять є вивчення основних теоретичних відомостей планування територій населених пунктів.

Лекційний курс передбачає:

- викладання студентам у відповідності з програмою та робочим планом навчальної дисципліни основних понять планування територій населених пунктів;

- сформувати у студентів цілісну систему теоретичних знань з курсу “Планування територій населених пунктів”.

Метою проведення семінарських (практичних) занять полягає у тому, щоб студенти застосовували знання з планування територій населених пунктів у вирішенні конкретних практичних і методичних задач із землеустрою.

Завдання проведення практичних занять:

- засвоїти фундаментальні знання планування територій населених пунктів;

- навчитися застосовувати фундаментальні знання з планування територій населених пунктів у вирішенні конкретних практичних і методичних задач із землеустрою;

- глибше засвоїти та закріпити теоретичні знання.

2.3. Найменування та опис компетентностей, формування котрих забезпечує вивчення дисципліни.

- вміти використовувати методи і технології землевпорядного проектування, територіального та господарського землеустрою, планування використання та охорони земель, кадастрових знімків та ведення державного земельного кадастру;

- знати методи землевпорядного проектування, територіального і господарського землеустрою, планування використання та охорони земель з врахуванням впливу низки умов соціально-економічного, екологічного, ландшафтного, природо-охоронного характеру та інших чинників;

- знати методи техніко-економічного обґрунтування землевпорядних проектів, організації професійної діяльності і планування в землекористуванні;

3. Програма навчальної дисципліни:

Змістовий модуль 1. Теоретичні основи курсу «Планування території». Основи планування і забудови населених пунктів.

Тема 1. Вступ. Короткі історичні відомості планування територій населених пунктів.

Суть планування територій населених пунктів як навчальної дисципліни. Предмет планування територій населених пунктів. Короткі історичні відомості планування територій населених пунктів.

Література: 10; 11; 12; 14; 16.

Тема 2. Містобудівні теорії ХХ ст.

Еволюція містобудівних ідей. Місто: поняття, сутність, кількісні критерії. Функції і морфологія міст.

Література: 12; 14; 17; 19; 20; 22.

Тема 3. Територіальні потреби міста.

Формування систем розселення. Типологія і класифікація населених місць. Економічна база перспективного розвитку міст і визначення чисельності населення. Містобудівне проектування в системі керування розвитком міста. Вибір території для розвитку існуючого й будівництва нового міста.

Література: 1; 2; 3; 4; 10; 11; 12; 14; 15; 20.

Тема 4. Функціонально-планувальна організація поселень в Україні.

Сельбищна територія. Виробнича територія. Ландшафтно-рекреаційна територія. Система громадських центрів міст. Комунально-складська зона.

Література: 10; 11; 12; 18; 19; 20; 22.

Тема 5. Планувальна структура сучасного міста.

Міські функції й функціональне зонування території. Завдання оцінки території й функціонального зонування в містобудівному проектуванні. Планувальна структура міста. Архітектурна композиція міста. Форми планів міст.

Література: 10; 11; 12; 18; 19; 20; 22.

Тема 6. Урбанізація та її вплив на містобудівні процеси.

Урбанізація. Виникнення міських агломерацій. Розвиток процесів субурбанізації.

Література: 12; 14; 15; 16; 17; 19; 20; 22.

Тема 7. Загальні поняття, види і завдання районного планування.

Схеми і проекти районного планування. Районне планування – засіб територіального і регіонального планування. Урбанізація як передумова виникнення систем розселення містобудівного проектування.

Література: 10; 11; 12; 18; 19; 20; 22.

Змістовий модуль 2. Принципи територіального проектування та інженерної підготовки територій

Тема 8. Вуличні мережі.

Транспортно-планувальна організація міста. Класифікація вулично-дорожньої мережі. Структура вулично-дорожньої мережі. Планувальні схеми вуличної мережі міста.

Література: 10; 11; 12; 18; 19; 20; 22.

Тема 9. Благоустрій міст.

Екологічний благоустрій міських територій. Вертикальне планування міської території як елемента інженерного благоустрою. Загальні відомості про підземні мережі. Освітлення міських територій. Малі архітектурні форми. Комплексний благоустрій міських територій.

Література: 10; 11; 12; 14; 18; 19; 20; 22.

Тема 10. Інженерна підготовка міських територій.

Сутність інженерної підготовки територій та її завдання. Аналіз природних умов. Комплексна інженерна й містобудівна оцінка територій. Рельєф і його містобудівна оцінка. Вишукування проектних робіт.

Література: 10; 11; 12; 13; 14; 18.

Тема 11. Інженерна підготовка в складних містобудівних умовах.

Захист міських територій від затоплення та підтоплення. Інженерна підготовка заболочених територій. Інженерна підготовка у посушливих районах. Боротьба з ярами та яро утворенням. Зсуви й заходи боротьби з ними. Інженерна підготовка територій із карстами. Інженерна підготовка територій з просадними явищами та пливунями. Особливості інженерної підготовки територій у гірській місцевості. Рекультивація порушених територій для міського будівництва. Інженерна підготовка міських територій із гірничими виробками.

Література: 10; 11; 12; 13; 14; 18.

Тема 12. Містобудування в системі місцевого самоврядування в Україні.

Управління містобудівною галуззю. Містобудівна документація. Державне регулювання у сфері містобудування. Регулювання планування і забудови території. Нормативне регулювання планування, забудови та іншого використання території.

Література: 1 – 7; 9; 10; 11; 15; 20; 21.

Тема 13. Містобудування в контексті сталого розвитку.

Передумови виникнення концепції сталого розвитку. Принципи концепції сталого розвитку. Система індикаторів сталого розвитку. Стале проектування та будівництво.

Література: 1; 3; 8; 9; 15; 16; 17; 20.

**4. Структура залікового кредиту
з дисципліни «ПЛАНУВАННЯ ТЕРИТОРІЇ»
(денна форма навчання)**

	Кількість годин				
	Лекції	Прак-тичні заняття	Самостій-на робота	Індиві-дуальна робота	Контрольні заходи
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи курсу «Планування територій населених пунктів». Основи планування і забудови населених пунктів.					
Тема 1. Вступ. Короткі історичні відомості планування територій населених пунктів.	2	1	8	-	Тести, питання
Тема 2. Містобудівні теорії ХХ ст.	2	1	8	-	Тести, питання
Тема 3. Територіальні потреби міста.	2	1	8	-	Тести, питання
Тема 4. Функціонально-планувальна організація поселень в Україні.	2	1	8	1	Тести, питання
Тема 5. Планувальна структура сучасного міста.	4	1	8	1	Тести, питання
Тема 6. Урбанізація та її вплив на містобудівні процеси.	2	1	8	-	Тести, питання
Тема 7. Загальні поняття, види і завдання районного планування.	2	1	7	-	Тести, питання
Модуль № 1					Модуль, 2 год
Змістовий модуль 2. Принципи територіального проектування та інженерної підготовки територій					
Тема 8. Вуличні мережі.	2	1	8	-	Тести, питання
Тема 9. Благоустрій міст.	2	1	7	1	Тести, питання
Тема 10. Інженерна підготовка міських територій.	2	1	7	-	Тести, питання
Тема 11. Інженерна підготовка в складних містобудівних умовах.	2	2	7	-	Тести, питання
Тема 12. Містобудування в системі місцевого самоврядування в Україні.	2	1	7	-	Тести, питання
Тема 13. Містобудування в контексті сталого розвитку.	2	1	7		Тести, питання
Ректорська контрольна робота					Модуль, 2 год
Тренінг					КПЗ
Разом	28	14	99	3	6

(заочна форма навчання)

	Кількість годин		
	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи курсу «Планування території населених пунктів». Основи планування і забудови населених пунктів			
Тема 1. Вступ. Короткі історичні відомості планування територій населених пунктів.			10
Тема 2. Містобудівні теорії ХХ ст.			10
Тема 3. Територіальні потреби міста.			12
Тема 4. Функціонально-планувальна організація поселень в Україні.	2		13
Тема 5. Планувальна структура сучасного міста.	2	1	13
Тема 6. Урбанізація та її вплив на містобудівні процеси.			10
Тема 7. Загальні поняття, види і завдання районного планування.			10
Змістовий модуль 2. Принципи територіального проектування та інженерної підготовки територій			
Тема 8. Вуличні мережі.	2		10
Тема 9. Благоустрій міст.			10
Тема 10. Інженерна підготовка міських територій.	2	1	10
Тема 11. Інженерна підготовка в складних містобудівних умовах.			10
Тема 12. Містобудування в системі місцевого самоврядування в Україні.			10
Тема 13. Містобудування в контексті сталого розвитку.			10
Разом	8	4	138

5. Тематика практичних занять

Практичне заняття 1.

Тема: Короткі історичні відомості планування територій населених пунктів.

Мета: Ознайомитися суттю, метою, предметом та історією планування територій населених пунктів.

Питання для обговорення:

1. Суть планування територій населених пунктів як навчальної дисципліни.

2. Предмет планування територій населених пунктів.

3. Короткі історичні відомості планування територій населених пунктів.

Література: 10; 11; 12; 14; 16.

Практичне заняття 2.

Тема: Містобудівні теорії ХХ ст.

Мета: Зрозуміти суть сучасних містобудівних теорій.

Питання для обговорення:

1. Еволюція містобудівних ідей.

2. Місто: поняття, сутність, кількісні критерії.

3. Функції і морфологія міст.

Література: 12; 14; 17; 19; 20; 22.

Практичне заняття 3.

Тема: Територіальні потреби міста.

Мета: Сформувати навички планування територіальних потреб міста.

Питання для обговорення:

1. Формування систем розселення.

2. Типологія і класифікація населених місць.

3. Економічна база перспективного розвитку міст і визначення чисельності населення.

4. Містобудівне проектування в системі керування розвитком міста.

5. Вибір території для розвитку існуючого й будівництва нового міста.

Література: 1; 2; 3; 4; 10; 11; 12; 14; 15; 20.

Практичне заняття 4.

Тема: Функціонально-планувальна організація поселень в Україні.

Мета: Сформувати навички планування функціональних територій населених пунктів.

Питання для обговорення:

1. Планування сельбищної території.

2. Планування виробничої території.

3. Планування ландшафтно-рекреаційної території.

4. Система громадських центрів міст.

5. Планування комунально-складської зони.

Література: 10; 11; 12; 18; 19; 20; 22.

Практичне заняття 5.

Тема: Планувальна структура сучасного міста.

Мета: Сформувати навички планування структури сучасного міста.

Питання для обговорення:

1. Міські функції й функціональне зонування території.
  2. Завдання оцінки території й функціонального зонування в містобудівному проектуванні.
  3. Планувальна структура міста.
  4. Архітектурна композиція міста.
  5. Форми планів міст.
- Література: 10; 11; 12; 18; 19; 20; 22.

Практичне заняття 6.

Тема: Урбанізація та її вплив на містобудівні процеси.

Мета: Зрозуміти сутність урбанізації та її впливу на містобудівні процеси.

Питання для обговорення:

1. Урбанізація.
  2. Виникнення міських агломерацій.
  3. Розвиток процесів субурбанізації.
- Література: 12; 14; 15; 16; 17; 19; 20; 22.

Практичне заняття 7.

Тема: Загальні поняття, види і завдання районного планування.

Мета: Сформувати навички роботи у сфері районного планування розвитку територій населених пунктів.

Питання для обговорення:

1. Схеми і проекти районного планування.
  2. Районне планування – засіб територіального і регіонального планування.
  3. Урбанізація як передумова виникнення систем розселення містобудівного проектування.
- Література: 10; 11; 12; 18; 19; 20; 22.

Практичне заняття 8.

Тема: Вуличні мережі.

Мета: Отримати навички проектування вуличних мереж.

Питання для обговорення:

1. Транспортно-планувальна організація міста.
  2. Класифікація вулично-дорожньої мережі.
  3. Структура вулично-дорожньої мережі.
  4. Планувальні схеми вуличної мережі міста.
- Література: 10; 11; 12; 18; 19; 20; 22.

Практичне заняття 9.

Тема: Благоустрій міст.

Мета: Отримати навички проектування благоустрою міських територій.

Питання для обговорення:

1. Екологічний благоустрій міських територій.
  2. Вертикальне планування міської території як елемента інженерного благоустрою.
  3. Загальні відомості про підземні мережі.
  4. Освітлення міських територій.
  5. Малі архітектурні форми.
  6. Комплексний благоустрій міських територій.
- Література: 10; 11; 12; 14; 18; 19; 20; 22.

Практичне заняття 10.

Тема: Інженерна підготовка міських територій.

Мета: Зрозуміти суть інженерної підготовки міських територій.

Питання для обговорення:

1. Сутність інженерної підготовки територій та її завдання.
  2. Аналіз природних умов.
  3. Комплексна інженерна й містобудівна оцінка територій.
  4. Рельєф і його містобудівна оцінка.
  5. Вишукування проектних робіт.
- Література: 10; 11; 12; 13; 14; 18.

Практичне заняття 11.

Тема: Інженерна підготовка в складних містобудівних умовах.

Мета: Зрозуміти методи та види інженерної підготовки в складних містобудівних умовах.

Питання для обговорення:

1. Захист міських територій від затоплення та підтоплення.
  2. Інженерна підготовка заболочених територій.
  3. Інженерна підготовка у посушливих районах.
  4. Боротьба з ярами та яро утворенням.
  5. Зсуви й заходи боротьби з ними.
  6. Інженерна підготовка територій із карстами.
  7. Інженерна підготовка територій з просадними явищами та пливунями.
  8. Особливості інженерної підготовки територій у гірській місцевості.
  9. Рекультивация порушених територій для міського будівництва.
  10. Інженерна підготовка міських територій із гірничими виробками.
- Література: 10; 11; 12; 13; 14; 18.

Практичне заняття 12.

Тема: Містобудування в системі місцевого самоврядування в Україні.

Мета: Отримати навички роботи з містобудівною документацією на місцевих рівнях.

Питання для обговорення:

1. Управління містобудівною галуззю.

2. Містобудівна документація.
3. Державне регулювання у сфері містобудування.
4. Регулювання планування і забудови території.
5. Нормативне регулювання планування, забудови та іншого використання територій.

Література: 1 – 7; 9; 10; 11; 15; 20; 21.

Практичне заняття 13.

Тема: Містобудування в контексті сталого розвитку.

Мета: Отримати навички використання принципів концепції сталого розвитку під час планування територій населених пунктів.

Питання для обговорення:

1. Передумови виникнення концепції сталого розвитку.
2. Принципи концепції сталого розвитку.
3. Система індикаторів сталого розвитку.
4. Стале проектування та будівництво.

Література: 1; 3; 8; 9; 15; 16; 17; 20.

6. Комплексне практичне індивідуальне завдання (КПЗ)

Комплексне практичне індивідуальне завдання з навчальної дисципліни “Планування територій” виконується самостійно кожним студентом на основі вибірових даних. Метою виконання КПЗ є оволодіння навичками застосування знань у сфері планування територій населених пунктів для розв'язку практичних завдань. КПЗ оформляється у відповідності із встановленими вимогами. В процесі виконання та оформлення КПЗ студент може використовувати комп'ютерно-інформаційні технології.

7. Самостійна робота

№ п/п	Тематика
1.	Планування стародавніх міст.
2.	Планування міст в середні віки.
3.	Містобудівні тенденції 19 ст.
4.	Причини виникнення концепцій дезурбанізму наприкінці 19 на початку 20 ст.
5.	Відмінність кількісних критеріїв для визначення міста в різних країнах.
6.	Сутність концепції “експортної бази”.
7.	Основні принципи формування систем розселення.
8.	Охарактеризуйте різницю між груповими системами населених місць, регіональними системами та агломераціями
9.	Що таке схеми і проекти районного планування?
10.	Якими є види і завдання районного планування?
12.	Історичні та соціально-економічні передумови урбанізації.
13.	Що таке функціональна структура міста?
14.	Генеральний план як стратегічний документ розвитку міста.
15.	Основні структуроформуючі елементи міста.
16.	Принципи типологізації населених пунктів.
17.	Планувальне районування міста.

18.	Особливості розташування виробничих зон (районів).
19.	Санітарно-захисні зони промислових підприємств.
20.	Комунально-складські зони міста.
21.	Архітектурно-просторова композиція міста.
22.	Ландшафтна структура як основа архітектурно-просторової композиції міста.
23.	Вулично-дорожна система як основа архітектурно-просторової композиції міста.
24.	Архітектурно-просторова композиція історичного міста.
25.	Містобудівний аналіз як передумова успішного проектного рішення.
26.	Функціонально-містобудівна оцінка території.
27.	Композиційно-містобудівна оцінка території.
28.	Головні причини початку урбанізаційних процесів.
29.	Шляхи формування агломерацій.
30.	Основні типи міст-супутників.
31.	Критерії визначення кордонів агломерації.
32.	Основні стадії урбанізації.
33.	Магістральні вулиці у великих і значних містах.
34.	Позначення на схемі вулично-дорожньої мережі ступеня завантаження і пропускної здатності вулиць.
35.	Основні показники, що характеризують транспортну систему населеного пункту.
36.	Вплив на навколишнє середовище рівня благоустрою території.
37.	Містобудівні шумозахисні заходи.
38.	Проектування і розрахунок ефективності шумозахисної зеленої смуги.
39.	Ступінь впливу зелених насаджень на мікрокліматичні умови території
40.	Інсоляція міських територій.
41.	Вплив аераційного режиму на стан міської забудови.
42.	Вимоги до проектування вітрозахисних смуг зелених насаджень
43.	Ким і в який спосіб здійснюється місцеве самоврядування в Україні?
44.	Основні складові системи місцевого самоврядування в Україні.
45.	Державне регулювання у сфері містобудування в Україні.
46.	Види містобудівної документації та їх призначення.
47.	Нормативне регулювання планування, забудови та іншого використання територій
48.	Склад місцевих правил забудови.
49.	Основні принципи концепції сталого розвитку.
50.	Передумови виникнення концепції сталого розвитку.
51.	Основні типи індикаторів сталого розвитку.
52.	Програма сталого розвитку міста.
53.	Основні етапи розробки й прийняття програми сталого розвитку міста.
	Тренінг
Разом	

8. Тренінг з дисципліни

Трєнінг (англ. *training*) – це запланований процес модифікації (зміни) відношення, знання чи поведінкових навичок того, хто навчається, через набуття навчального досвіду з тим, щоб досягти ефективного виконання в одному виді діяльності або в певній галузі. Тренування (від англ. *to train* – виховувати, навчати) – комплекс вправ для тренування в чому-небудь. Тренування – система підготовки організму людини з метою пристосування його до підвищених вимог і складних умов роботи й життя.

Порядок проведення тренінгу

1. Вступна частина проводиться з метою ознайомлення студентів з темою тренінгового заняття.
2. Організаційна частина полягає у створенні робочого настрою у колективі студентів, визначенні правил проведення тренінгового заняття. Можлива наявність роздаткового матеріалу у вигляді таблиць, бланків документів.
3. Практична частина реалізовується шляхом виконання завдань у групах студентів з певних проблемних питань теми тренінгового заняття.
4. Підведення підсумків. Обговорюється результати виконаних завдань у групах. Обмін думками з питань, які виносились на тренінгові заняття.

9. Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

У процесі вивчення дисципліни “Планування територій” використовуються наступні засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання:

- поточне опитування;
- залікове модульне тестування та опитування;
- презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
- оцінювання результатів КППЗ;
- студентські презентації та виступи на наукових заходах;
- ректорська контрольна робота;
- залік;
- інші види індивідуальних та групових завдань.

10. Критерії, форми поточного та підсумкового контролю

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни “Планування територій” визначається як середньозважена величина, залежно від питомої ваги кожної складової залікового кредиту:

Заліковий модуль 1	Заліковий модуль 2	Заліковий модуль 3
30	40	30
Усне опитування на заняття: 8 тем по 5 балів – мах 40 балів Письмова робота - мах 60 балів	Усне опитування на заняття: 5 тем по 3 бали – мах 15 балів Письмова робота - мах 75 бали	Підсумкова КППЗ - мах 40 балів Захист КППЗ - мах 40 балів Участь у тренінгах - мах 20 балів

Шкала оцінювання:

За шкалою ЗУНУ	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90-100	відмінно	A (відмінно)
85-89	добре	B (дуже добре)
75-84		C (добре)
65-74	задовільно	D (задовільно)
60-64		E (достатньо)
35-59	незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1-34		F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)

11. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

№	Найменування	Номер теми
1.	Проектор ViewSonic PJ 7223	1-13
2.	Підключення до комп'ютера на процесорі Intel Celeron CPU G540 (2,5 GHz RAM 2Gb, HDD 500 Gb). Монітор Philips 193vV5LSB2	1-13
3.	Базове програмне забезпечення: ОС Windows 10 – згідно ліцензії Microsoft IT Academy та Microsoft DreamSpark for Students	1-13
4.	Програмне забезпечення базових інформаційних технологій: MS Office, телекомунікаційне програмне забезпечення (Internet Explorer, Opera, Google Chrome, Firefox)	1-13

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Закон України «Про землеустрій» від 05.03.2009 р . № 1066-VI (із змінами і доповненнями) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/858-15>
2. Закон «Про внесення змін до Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності» №6403
http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=61676
3. Закон України «Про регулювання містобудівної діяльності»
<http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/3038-17>
4. Закон України «Про засади державної регіональної політики»
<http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/156-19>
5. Концепція реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні
<http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/333-2014-p>
6. Наказ Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України «Про затвердження Порядку розроблення містобудівної документації»
<http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z1468-11>
7. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку проведення громадських слухань щодо врахування громадських інтересів під

час розроблення проектів містобудівної документації на місцевому рівні»
<http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/555-2011-п>

8. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку проведення експертизи містобудівної документації»
<http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/548-2011-п>

9. Наказ Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України «Про затвердження Порядку проведення містобудівного моніторингу»
<http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1268-11>

10. ДБН Б.2.2-1-01 «Містобудування. Планування і забудова населених пунктів» [Електронний ресурс] – Режим доступу : http://www.dnaor.com/html/34154/doc-ДБН_Б.2.4-2-94.

11. ДБН Б.1.1-22:2017 Склад та зміст плану зонування території [Електронний ресурс] – Режим доступу : https://dbn.co.ua/load/normativy/dbn/b_1_1_12/1-1-0-1806

12. Бабаєв В.М., Рищенко Т.Д., Завальний О.В., Линник І.Е., Черносова Т.О., Ткачук О.А., Гайко Ю.І., Мороз Н.В. Проектування міських територій. Підручник у двох частинах. Частина II Підручник. — Харків: Харківський національний університет міського господарства імені О. М. Бекетова. (ХНУМГ ім. О. М. Бекетова), 2019. — 544 с. — (Міське будівництво та господарство). — ISBN 978-966-695-468-1 ISBN 978-966-695-501-5.

13. Ващик С.М. Інженерне облаштування територій: меліорація земель в Україні: навч. посіб. / С. М. Ващик, А. М. Рокочинський, Н.І. Кришеник. – Львів: Галич-прес, 2017. – 268 с.

14. Древаль І. В. Конспект лекцій з дисципліни «Теорія містобудування» / І. В. Древаль ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова; – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2017. – 43 с.

15. Кукса І. М., Гончаров Є. В. Черняков І. С. Стратегічне планування соціально-економічного розвитку регіону URL: http://www.nbu.gov.ua/portal/soc_gum/vsunu/2011_17/Kulsa_Gon_s.pdf (дата звернення 27.04.2020)

16. Литвиненко Т.П. Планування розвитку територій: навч. посіб. / Т.П. Литвиненко, В.В.Тимошевський, І.В. Ткаченко. – Полтава : ПолтНТУ, 2017. – 326 с.

17. Методологія планування регіонального розвитку в Україні. Інструмент для розробки стратегій регіонального розвитку і планів їх реалізації: проект Європейського Союзу «Підтримка політики регіонального розвитку України»: вебсайт. URL: http://green.ucci.org.ua/wpcontent/uploads/2016/11/1_METODOLOG_YA_PLANU_VANNYA_REG_ONALNOGO_ROZVYTKU.pdf (дата звернення 27.04.2020).

18. Містобудівне проектування. Частина I: Місто як об'єкт проектування: навч. посібник / Г.П.Петришин, Б.С.Посацький, Ю.І.Криворучко, С.В.Ганець та ін.; за ред. Г.П.Петришин, Б.С.Посацького, Ю.В.Ідак – Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2016. – 328 с.

19. Основи містобудування : навч. посіб. для студентів II, III, IV курсів зі спец. 191 «Архітектура та містобудування» ОК «Бакалавр архітектури»

денної форми навч. / Л.В. Бородич, О.О. Савченко, А.Є. Конюк, О.Б. Обідний, П.О. Васильєв. – Полтава : ПолтНТУ, 2019. – 145 с., іл.

20. Посібник з питань просторового планування для уповноважених органів містобудування та архітектури об'єднаних територіальних громад: навчальний посібник / Група радників з впровадження державної регіональної політики в Україні Програми «U-LEAD з Європою». Київ, 2019. 119 с. URL: <http://www.rdra.regionet.org.ua/215> (дата звернення 27.04.2020)

21. Проектування міських територій : підручник : [у 2 ч.] / В. М. Бабаєв, Т. Д. Рищенко, О. В. Завальний [та ін.] ; [за ред. І. Е. Линник, О. В. Завального]; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2019. – Ч. II. – 544 с.

22. Третяк А.М., Третяк В.М., Третяк Р.А. Землевпорядне проектування: впорядкування землеволодінь і землекористувань та організація території сільськогосподарських підприємств: навч. посіб. – Херсон: Олді-плюс, 2016 – 174 с.

23. Чемакіна О. В., Агеєва Г. М., Бжезовська Н. В. Теорія містобудування: практикум. Київ: НАУ, 2018. 36 с.

24. Hoggart K. The City's Hinterland: Dynamism and Divergence in Europe's Peri-Urban Territories (Perspectives on Rural Policy and Planning). Routledge. 2016. 200 p.

25. Pamela O. Long Engineering the Eternal City: Infrastructure, Topography, and the Culture of Knowledge in Late Sixteenth-Century Rome. University of Chicago Press. 2018. 368 p.

26. Helali S. Systems and Network Infrastructure Integration: Design, Implementation, Safety and Supervision. Wiley-ISTE. 2020. 208 p.

27. Alvin S. Goodman. Infrastructure Planning, Engineering and Economics. McGraw-Hill Education; 2nd edition. 2015. 416 p.